

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in veča s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pečitvene za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine prosto.

Zveza slovenskih mladeničev.

Krasan je bil mladeniški dan dne 8. junija v Ljutomeru! Od vseh krajev, celo iz Savinjske doline so prihitali naši miljeni mladeniči v ogromnem številu v Ljutomer, da se udeležijo ustanovnega shoda svoje Zveze, Zveze slovenskih mladeničev. Nebo nam je bilo naklonjeno, ustavilo je ta dan svoje deževne pošiljate, gorko sonce je za hipe zvedavno pogledalo iz za oblakov, kaj dela mladi slovenski svet danes v političnem središču murske ravnani. Ljutomer, v kolikor je katoliško-naroden, se je odel s praznično obleko. Veselo so plapolale na mnogih hišah in iz stolpa slovenske trobojnice, mladeničem v pozdrav.

Duševno razpoloženje mladeničev je bilo vsled prijaznega sprejema v Ljutomeru povzdignjeno, srca njihova odprta za vse blago in plemenito. Za to je tudi sveto navdušenje za naše verske in narodne vzore mogočno valovalo v mladih srcih. Slavilo je svoje najlepše zmagoslavje! Lep dan je bil mladeniški praznik v Ljutomeru, in kdor se ga je udeležil, ga ne bo pozabil svoje žive dni!

Ob 10. uri so se zbrali mladeniči v župnijski cerkvi k svetemu opravilu. Slovesno propoved je prevzel vnet prijatelj naše mladine prof. dr. Jerovšek, ki je vnel z ognjevito besedo mnogoštevilne, pazljive poslušalce za hraber in vstrajni boj pod zastavo Kristusovo ter slika lastnosti, ki morajo biti pravega krščanskega slovenskega mladeniča. Sv. mašo je služil ljutomerski dekan Jurkovič, ki je našemu mladeniškem gibanju od nekdanj s celim srcem naklonjen.

Ob 1 uri popoldne se je začelo zborovanje na Vaupotičevem vrtu, ki se je kmalu napolnil do zadnjega prostora z mladimi zborovalci. Podpredsednik Slov. kršč. soc. zveze prof. dr. Hohnjec otvoril zborovanje ter pozdravil v vznesenih besedah slovensko mladino. Spomlad se poslavlja v naravi. Umka se pred žgocimi solnčnimi žarki zadnjih dni, ki so ji skoraj opalili nežno, cvetočo polt. Predno pa se je docela ločila od nas, oglasila se je še pri svoji ljubljenci, slični ji po duši in telesu, pri slovenski mladini. „Pomlad sem tukaj vaših nad“, k vabeče šepetala, nalahko potrkala ob mlada srca ter dihnila v nje s čarobnim dihom ljubezni in življenja. In res se ji je posrečilo v srcih naše mladine zanetiti isto mogočno hrepenenje in združiti mlada srca tesno in trdno med seboj, da so po cellem Slovenskem Stajersju kakor ena velika greda, na kateri je vzknila najlepša cvetka naše letošnje spomladi: „Zveza slovenskih mladeničev.“ (Veliko odobravanje.) Pozdravljena ljubezniva cvetka, ožarjena z bleskom prijetno ubranih barv slovenske trobojnice! Veseli se te slovenski narod, ker si od tebe obeta obilnega sadu. Veseli se te katoliška cerkev, ker jo zvezin znak zagotavlja, čla se slovenska mladina opira na križ, da se tesno oklepa križa in vere Tistega, ki se je daroval za vse človeštvo na križu. (Odobravanje.) Raduje se nad teboj S. K. S. Z., ki se neumorno trudi, da je slovenski mladini in vsemu slovenskemu ljudstvu duševna mati. Veselimo se vas, slovenski mladeniči, tudi mi, ker upamo in vemo, da bodete naši sobojevniki za najlepše ideale in najvažnejše cilje slovenskega naroda. Zato pa, vrli slovenski mladeniči, iskreno pozdravljeni! Pozdravljeni ne samo vi, ki ste danes tukaj zbrani, ampak tudi tisti, ki niso mogli priti, pa so sedaj v duhu med nami, pozdravljeni vsi naši hrabri in vstrajni somišljeniki! Želel bi v tem trenutku, naj bi zvočni valovi ponesli do zadnje hiše in bajte po naši domovini pozdrav in ob enem prijazno vabilo slehernemu slovenskemu mladeniču. (Viharno odobravanje.) Nato pozdravi gg. poslanca dr. Kreka in dr. Korošca, 5 članov katoliškega akademičnega društva „Zarja“ in 2 zastopnika S. K. S. Z. iz Gorice.

Državni poslanec dr. Korošec prinaša pozdrave onih poslancev, ki so združeni v Slovenskem klubu, osobito pa onih Stajerskih poslancev, ki so izvoljeni na program Slovenke kmečke zveze in ki so ostali tudi zvesti Kmečki zvezi. (Vskliki, pomenljiv posmeh, kliči: Ploj.) Misli in srca slovenskih poslancev so pri slovenskih mladeničih. Ta ozka vez med nami naj ostane trajna!

V imenu slov. kat. akad. teč. društva „Zarja“ v Gradcu govori njen predsednik iur. Ivo Česnik,

Pozdravlja mladeniče somišljenike in slika izdajalsko zadržanje slovenskih liberalnih visokošolcev v Gradcu in na Dunaju, ki se sedaj prilizujejo nemškimi buršem, od katerih so dobivali prej batine. (Ogorčeni kliči: Sramota!) Slovenska krščansko-misleča akademična in naša kmečka mladina sklepata danes tesno prijateljstvo med seboj, in ko pride za njiju velik dan dela, bo zmaga na naši strani. (Veliko navdušenje.)

Zastopnik goriške S. K. S. Z. Kremžar pozdravlja zbor v imenu goriške krščanske izobraževalne organizacije. Govornik povdarja važnost mladinske organizacije, ki stremi za tem, da se presnuje naše narodno in politično življenje na podlagi krščanskih načel. Brzverski liberalizem je spravil našo človeško družbo narazen. Vse stare oblike razpadajo. V tem važnem trenutku je potrebno, da si je posebno mladina v svesti svoje naloge: ozdraviti človeško družbo s pomočjo krščanske organizacije. Bilo je ob času frañboske revolucije, ki je hotela uničiti vsako verstvo, ves tedanji družabni red. Ko je ta revolucija najbolje divjala, se je dvignila četa neustrašenih poštenih francoskih mladeničev, ki so jih nazvali „zlata mladina“, ter je neustrašeno uničila terorizem revolucije. Tudi naši stajerski fantje, ki se zbirajo v svoji zvezi, so „zlata mladina“, ker bodo uničili krivi liberalizem, ki skuša uničiti zdravo jedro našega slovenskega ljudstva. Prva misel krščanske organizacije se je porodila tam, odkoder je prišel govornik, na Goriškem. Njen početnik je laški biskup Anton Mahnič. Tam je izšlo solnce našega gibanja. Slo je preko Kranjske na Stajersko in Koroško. Na Goriškem pa je ta misel med tem zatemnela in goriška slovenska mladina je mnogokje prišla pod upliv krivega liberalizma. Sicer je marsikod lepo organiziran krščanski goriški mladenič, a še mnogo manjka, predno se bo dohitelo, kar je zamujeno, da bo goriški slovenski mladenič organiziran tako lepo, ko stajerski. Naj to čvrsto gibanje na Stajerskem potegne za seboj tudi goriško mladino, ki naj se otrese liberalnega jarma. V imenu goriške S. K. S. Z. želi Stajerskim mladeničem čile uspeha in božjega blagoslova.

Med burnim ploskanjem nastopi državni poslanec dr. Krek. V šaljivem tonu je povedal veliko resnobnih naukov in prevažnih resnic. Razpravlja glavne čednosti, ki bi jih želel slovenskim mladeničem. Te so: 1. Radovednost. Vsa učnost sloni na radovednosti. Kdor ni radoveden, ta se ne bo nič učil in tudi ne bo nič dosegal v življenju. Mladina si mora vse ogledati, kar se godi okrog nje, zanimati se mora za vsako najmanjšo stvar. Tak mladenič se mnogo nauči in dobro izobrazil ter more potem z zadovoljnostjo reči, da ni bil zastoj radoveden. — Druga čednost, ki bi jo naj imel slovenski mladenič, je predrznost. Lepa čednost je sicer ponižnost, a v javnem življenju ni povsod na pravem mestu. Če je stvar dobra, mora zastaviti mladenič vse svoje sile za njo in če mu preti tudi nevarnost. Nič se ne bati in pogumno naprej! To naj bo načelo vsakega slovenskega mladeniča. — Kot tretjo čednost navaja dejstvo, da pravi slovenski mladenič ni rad dolžon. Pred vsem v navadnem pomenu. Slovenski mladenič naj ne dela dolgog in če je že ima, naj gleda, da jih brž ko mogoče poravnava. Drugič pa v prenesenem pomenu. Če vidi slovenski mladenič, da dela kdo krivico njegovemu stanu ali narodu, naj tega ne gleda mirno, ampak naj mu povrne „milo za drago.“ Sv. pismo novega zakona sicer pravi: Če te kdo vdari po enem licu, drži mu še drugo. Ta izrek velja za osebno, ne pa vselej tudi za javno življenje. V javnosti, kadar se gre za obrambo lastne narodne kmečke časti, se je večkrat treba ravnati po pravilu: Če daš ti meni eno klobuto, vrnem ti jih dve. Če kdo mirno trpi klobuto, škoduje s tem svojemu stanu, oziroma svojemu narodu. Tudi to je treba pomisliti, da se to, kar se je enkrat sklenilo, tudi mora izpeljati. Mladeniške zveze naj v tem oziru nikakor ne delajo dolga pri nasprotnikih. — Najpoglavitejša lastnost pa, ki naj bi določila vsakega pravega slovenskega mladeniča, naj bo, da ne vpraša, koliko to nese. Tega zaveden slovenski mladenič ne sme nikdar storiti. Treba je tudi požrtvovalnosti. Materialistična misel

se mora iztebiti iz celega življenja. Za njo naj ne bo prostora v srcu slovenskega mladeniča. Treba je, da z veseljem kaj žrtvuje za dobro stvar, ne pa vpraša, koliko bi ta stvar nesla, kakor dostikrat store gotovi prijatelji ljudstva, ki z nekako narodno sentimentalnostjo darujejo, rečemo kakih 10 K za „narodno“ stvar, potem pa priprosto ljudstvo takoj odirajo za kakih 30 kronic. Najtrajnejša opora požrtvovalnosti pa je versko pripravljeno. — H koncu se pozivlja navzoče mladeniče, naj združujejo je štiri prelepe lastnosti pravega slovenskega mladeniča v eno točko in tako oboroženi naj krepko branijo pravice slovenskega naroda. Naj jim bo vedno pred očmi znak, ki ga nosijo na prsih. Križ pomeni, da so krščanski mladeniči, naj se torej križa in vere nikdar ne sramujejo, trobojnica pomeni, da so slovenski mladeniči, da se torej hočejo vedno potegovati za pravice slovenskega naroda.

Veliko navdušenje je zavladalo med mladeniči, ko je končal dr. Krek svoj govor. Upati je, da teh besed nikdar ne bodo pozabili.

Sledi pevski zbor.

Na to nastopi, viharno pozdravljen, g. dr. K. Verstovšek ter govori kot odposlanec S. K. S. Z. o pomenu mladeniške organizacije. Mladina je up slovenskega naroda; prevzeti bode morala kmalu na svoje rame težavno javno delo, hrabri bode morala sama najlepše svetinje, verske in narodne. Da ne opeša v tej hudi borbi, jo je treba utrditi, okrepčati. Govornik poda na kratko uspešni razvoj izobraževalnih društev na Spodnjem Stajerskem in opozarja na dejstvo, da se mladeniči, ki zapustijo šolske klopi, izogibljejo starejših, izkušenih fantov, tako da čisto zaidejo na kriva pota tudi na deželi. Valovi novodobnega liberalizma in socialističnega svetovnega naziranja so preplavili deželo do zadnje gorske vasice in povzročili do cela drugo življenje na kmetih. Zlasti je velike nevarnosti za te mladeniče zabava v prostih časih; dočim se hoče mladenič razvedriti v navadni zabavi, trpi le duševno in telesno. Treba je torej uporabiti prosti čas v pošteno zabavo, pouk in izobrazbo. Mladeniška zveza mora skrbeti, da dovede vse mladeniče v svoj krog, kjer se bodo bodrili sami sebe in utrjevali mlajšim tovarišem značaj. Pomen te zveze je torej jako blag: 1. da nadaljuje vzgojo mladeničev, ki so zapustili šolske klopi; 2. da utrdi njihov značaj; 3. da jim oskrbi pravo zabavo in jih privadi na pouk in izobrazbo v prostem času; 4. da vzbuja v njih smisel, razum in ljubezen do domače grude; 5. da jih ojači v boju proti cerkvi in njih naukov; 6. da jim ohrani spoštovanje do svojega maternega jezika in slovenskega naroda. Govornik opozarja še na druge točke, ki jih bode morala izpeljavati mladeniška zveza; med drugim bode treba uvesti na cellem Sp. Stajerskem natanke zapiske vseh onih mladeničev, ki se podajo v službo v trge in mesta, da se bodo lahko pazilo na nje in jih obvarovalo renegatstva; poda nam živo sliko teh slovenskih naseljnikov v mesta in trge, ki tlačijo v narodnem oziru svoje rojake in jih zaničujejo itd. Dasiravno je delo jako težavno, ga bodejo mladeniči premagali v skupnosti. Zato jih govornik vspodbuja na složno, skupno delo in jih pozivlja, da store obljubo in prisege na geslo, katero jim podaja lepi znak slovenskih mladeničev: znamenje križa in narodna trobojnica. Polni radosti in navdušenja so dvignili mladeniči roko in glasno prisegali, da bodo ostali zvesti načelom, katera jim zasnuje lepi znak. Prisega je napravila nepopisno veličasten utis na vse navzoče; govorniku so klicali gromoviti živio za poučne in navduševalne besede. (Burno odobravanje.)

Četrta točka dnevnega reda je bila volitev odbora. Dr. Korošec pojasni razmerje Zveze slovenskih mladeničev do S. K. S. Z. Zveza slovenskih mladeničev ni samostojno društvo, temveč odsek skupne S. K. S. Z. z lastnim odborom in posebnim opravilnikom. Odbor Z. S. M. bo dvojen: širji in ožji. V širji bodo vstopili vsi načelniki mladeniških zvez na Spodnjem Stajerskem. Ker bi se pa tak odbor ne mogel dostikrat sestati, bo potrebne posle opravljali ožji odbor. Ta se je po soglasnem pritrjevanju navzočih mladeničev tako sestavil: za predsednika je bil z vsklikom izvoljen mladenič Frane Žebot iz St. Ilje v Slov. gor., za odbornike pa: mladenič Žličar iz St. Jurija ob juž. žel., Matija

Babič iz Ljutomera in Jože Šut; S. K. S. Z. je poslala v ta odbor kot svojega zastopnika g. kornega vikarja Kociperja v Mariboru.

Dr. Hohnjeo v iskrenih besedah pozdravi prvega predsednika Z. S. M. ter ga prosi, naj tiste lepe moči duha in srca, ki mu jih je dal Bog, posvečuje zvezi, kateri od sedaj načeluje, in naj to zvezo vodi krepko in srečno v pravi napredek slovenske mladine in v blagor celega naroda. Nato odloži vodstvo zborovanja, katero prevzame Franc Zebot.

Ta se pred vsem zahvali za veliko zaupanje, ki se mu je izkazalo, in obljubi, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da se doseže prelepi namen novoustavljene zveze. Prosi mladeniče-tovariše, naj ga pridno in vztrajno podpirajo, da bo prepotrebna Z. S. M. razprostrla kmalu svoja krila po celem Spodnjem Stajerskem. Nato se zahvali vsem tistim, ki so sodelovali, da je današnja slavnost res uspela tako krasno, pred vsem pa slavnemu pevskega društva v Ljutomeru, njegovemu pevovodji g. učitelju Francu Zacherl in predsedniku g. Josipu Velnar, kakor tudi cenjenim gospodičnam, ki so tako lepo pele in delile šopke.

Dr. Jerovšek prebere mnogoštevilne brzozjavne in pismene pozdrave.

Potem pozdravi Karba, tajnik izobraževalnega društva v Studencih, Z. S. M. ter označi načela, katerih se naj vselej drži.

Sledili so nagovori mladeničev iz raznih krajev. Veselili smo se v srečo, ko smo poslušali te mladeniče. Kako so nastopali brez strahu in brez neokretnosti! Kako gladko jim je tekla beseda! Kako vneto so branili najlepše svetinje našega naroda! Kako so se zavzemali za svojo Zvezo! Kdor jih je poslušal, je moral priznati, da delo naših izobraževalnih društev in mladeniških odsekov ni bilo zastoj, temveč je že doseglo prav lepe uspehe.

Govorili so Zličar iz St. Jurija ob juž. žel., Roškar od Sv. Benedikta v Slov. gor., Medvešček v imenu telovadnih odsekov na Goriškem, Sparl iz Jarenine, Saubah v imenu koroških mladeničev, Babič iz Krapja pri Ljutomeru, Fabijan od Sv. Petra nže Maribora, Poljanec od Sv. Antona v Slov. gor., Gašparič iz Velike nedelje, Borko od Sv. Antona v Slov. gor., Verk iz Sv. Petra v Medvedovem selu.

Nato sklene odbornik Babič mesto predsednika, ki je že prej moral oditi na vlak, zborovanje. Bil je krasen dan 8. junija v Ljutomeru, pravi mladeniški praznik! Bog daj, da bi kmalu imel vrednega naslednika!

Prijavimo mnogoštevilne brzozjavne in pismene pozdrave, ki so se ta dan poslali slovenskim mladeničem v Ljutomer.

St. Jurij v Slov. gor. Vsem danes na mladeniškem shodu v Ljutomeru zbranim najiskrenejše pozdrave! Mladičiči! Med vami danes sklenjena zveza naj vas spremlja vse življenje, daje naj vam moč, krepko, pogum za boj za vero sveto in lepo našo slovensko domovino. Bodi vam pa tudi vir in pravi tir za skupno delo v blagor vaš, v vzgled vsakomur, kdor ni naš! Z Bogom naprej do zmage! V imenu kmečke zveze Iv. Roškar.

Dunaj. Naprej armada zbrane mladine za čast, srečo roda, domovine. Gostinčar.

Maribor. Živila slovenska mladina. Bodočnost je vaša. Zidanšek, Kavčič, Stegenšek, Fink, Rant.

Maribor. Duh resnice vas zedini — v blagor veri, domovini. V duhu z vami. Mariborski bogoslovci.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pozdravljeni bratje tovariši! Bog naj blagoslovi skupno delo v prid ljudstva slovenskega. Mladiška zveza Sv. Jurij v Slov. gor.

Celje. Kot skala močna bo domovina — če složna bo naša krščanska mladina. Telovadni odsek v Celju.

Celje. Vihra, naj tuli ta liberalni piš, — zastava naša v boju je in bode sveti križ. Mladiška družba v Celju.

Praga. Delegati češki, hrvaški, poljski in slovenski akademiki mladeniški zvezi krepko: skupaj na plan! Sedlak, Vac. pl. Sabatovski, Božič, Puntar.

Mozirje. Slava zborovalcem, živila mladina pripravljena za boj proti sovražnikom vere in domovine. Izobr. društvo Nazarje.

Sv. Križ nad Mariborom. Kmečko bralno društvo pri Sv. Križu nad Mariborom kliče mladeniški zvezi na ustanovnem shodu: živi, rasti, procvitaj.

Ljubljana. Slovenski mladeniči, združite se v obrambo domovine naše, ki bodi vedno zvesta veri in mili govoric naših pradedov. Poslanec Povše.

Selce. Le čvrsto stojte v boju za dom, — do zmage hitite, če udarja tud grom. Rožnik, župnik; Demšar, poslanec; Smid, župan.

Kozje. Upanje boljše bodočnosti, naša mladina, krepko naprej z Bogom za mili slovenski rod pod izvrstnim vodstvom. Dr. Krek in dr. Korošec, živila! Dr. Jankovič, rojak dekan Tomažič.

Dunaj. Slovensko akademsko društvo „Danica“ na Dunaju kliče: hrabro z nami, naprej na delo krščansko.

Maribor. Slovenskim mladeničem v Ljutomeru kličemo: Pogumno naprej! Poderimo vse ovire in naprej! Uredništvo „Slovenskega Gospodarja!“

Maribor. Nikoli narod ne zgine, če tudi ga ves svet tepta, ki poln kreposti je vrline, poln vere v sebe in Boga. Uredništvo „Našega Doma.“

Gorica. Čvrsto zmagoslavno naj zaplava zastava poštene slovenske mladine, Bogu v čast, narodu v obrambo, sovragu v trepet; v duhu smo z vami slovenski in hrvaški bogoslovci v Gorici.

Ljubljana. Na sredi pota na kolodvor zelo obolel, da sem se moral vrniti. Pozdravljam mladeniče slovenske, ki naj rodi sadov nebroj veri, domovju in človeštvu v prid, sovragom vkljub. V imenu zveze telovadnih odsekov Tersaglav.

Slivnica pri Mariboru. V duhu sem pri vas, želeč krasnega uspeha in razvoja. Kvišku zastavo! Državni poslanec Pišek.

Slivnica pri Mariboru. Mladina, up bodočnosti, združuj se. V slogi je moč in krepek prospeh. Bralno društvo v Slivnici in požarna bramba Hotinjavas.

Sv. Peter v Medvedovem selu. Pozdravljena zbrana mladinska armada, najboljši up našega naroda, vaša zveza naj raste in cvete, naj združi južnoštajerske mladeniče. Naj pa bo tudi v bodoče vzorna naša mladeniška organizacija. Bog blagoslovi vaše delo! Fran S. Gomilšek, župnik.

Sv. Rupert na Kranjskem. Vsi mladeniči v nepremagljivo falango krščanske vojske za Boga in ljubo domovino! Vsem bratom: Na zdar! Telovadni odsek Sv. Rupert.

Dobrna pri Celju. Zbranim tovarišem pošilja iskrene pozdrave Mladiška zveza na Dobrni.

Sv. Lenart v Slov. gor. Vrhim slovenskim fantom pošilja iskrene pozdrave dr. Tiplič.

Sv. Lenart v Slov. gor. Nemogoče se osebno udeležiti pozdravljam neustrašene slovenske mladeniče, ter želim najboljšega uspeha. Fr. Makso Kramberger.

Ljubljana. Pozdravljena slovenska mladina! Zvestih sinov, vrlih hčera je vesela domovina. Poslanec Žitnik.

Bilje. Duh krščanske demokracije naj obvlada vso Slovenijo! Živila prednja straža! Kat. slovensko izobraževalno društvo v Bilju na Goriškem.

Kozje. Kličemo vam, ker smo v duhu z vami: Le naprej za zastavo Slavje, vse za vero, dom, cesarja. To je naša srečna častitka vam vsem zbranim mladeničem, braniteljem naše majke Slave. Z Bogom in Marijo za našo ljubo slovensko domovino. Bralno društvo.

Liberalna, Zadrúžna zveza v Celju in — koroški Slovenci.

Boj, katerega bije Narodna stranka v Celju proti vsemu, kar se ne ukloni njej, njeno protikrščansko in nenarodno postopanje ter najgrša gonja v listih „Domovina“ in „Narodni List“, kakor tudi delovanje Zadrúžne zveze v Celju, katera ni nič drugega nego gospodarski odsek Narodne stranke, nas silijo, da v korist dobri stvari, katero zastopajo koroški Slovenci, spregovorimo nekaj odkritih besed in opozorimo koroške Slovence na to, da oni nehoti podpirajo Narodno stranko in vsa njena prizadevanja.

Jasno dokazano je, da je Zadrúžna zveza v Celju popolnoma v službi Narodne stranke. Saj ustanavlja le zadruge za pristaše Narodne stranke, v vseh novih posojilnicah tvorijo načelstvo izključno pristaši Narodne stranke, povsod, kjer se nahajajo posojilnice, katere so prave kmečke posojilnice, a imajo to napako, da jih vodijo pristaši S. K. Z., ustanavlja proti-posojilnice, katere ne nudijo niti toliko ugodnosti kakor naše posojilnice. Mi bi ne imeli nič proti temu, ako bi nasproti kapitalističnim Schultz-Delitschevкам ustanavljala Rajfajzovke, ker to delo se mora pri nas povsod izvršiti, da postane ljudstvo deležno vseh ugodnosti, katere nudijo le Rajfajzovke. Ustanavljanje Rajfajzovk proti Rajfajzovkam pa dokazuje, da navajajo politični razlogi Narodno stranko k ustanovitvi. V večini pravil teh novo ustanovljenih zadrug se nahaja določba, da se morajo razglasiti priobčiti v listih „Domovina“ ali „Narodni List“, v listih, ki bolj zlobno in ostudno pišejo kakor „Slovenski Narod.“ Te določbe imajo namen, pridobiti inserate za te liste in jih na ta način pomagati vzdrževati.

Zadrúžno zvezo v Celju vodi Jošt, kateri dobi potrebne inštrukcije od dr. Kukovca in znanega večaka dr. Božiča. Jošt zna, če je na Koroškem, pobožno oči zavijati, se dela najbolj pobožnega človeka, govori in piše tako, da bi nobeden duhovnik ne mogel lepše. On igra dve ulogi, na Koroškem se sam nazivlje klerikalca, v Celju pa zabavlja čez vsakega, ki ne trobi v rog Narodne stranke. Evo par vzgledov! Ko se je ustanovila Narodna stranka, je čutil Jošt — nepristransko, katoliško-narodno misleč Slovenec — potrebo, govoriti na ustanovnem shodu Narodne stranke v Celju in razviti načrt, po katerem se naj potem gospodarskega dela utrdi liberalna stranka; v volilnem boju je govoril na shodih v celjski okolici za Robleka, peljal se je v Velenje praznovati zmago liberalnega poslanca Jezovnika. Kako on želi sodelovanje duhovnikov pri

zadrugah, nam priča slučaj Poljčane; več mož je v „Slovenec“ s svojim podpisom potrdilo njegove besede. On, ki se dela na Koroškem največjega prijatelja duhovnikov, ni nastopil proti tem možem, kateri so razkrinkali njegovo ljubezen do duhovnikov. Jošt je voljen v izvrševalni odbor liberalne Narodne stranke, je ustanovil liberalno posojilnico „Lastni Dom“ v Celju, zadrugo „Narodna zaščita“, ki ima namen vzdrževati liberalno časopisje in je duša vseh podjetij. Jošt je glavni član konzorcija „Domovine“, ki po svojem bliatenju daleč prekaša „Slovenski Narod.“ Ta dejstva pač jasno govorijo in kažejo Jošta v pravi luči!

Kdo vzdržuje „Domovino“? Zvezna tiskarna, katero vzdržujejo v obilni meri s svojimi delničami, naročili itd. koroški Slovenci. Koroške posojilnice so sedaj, ko zapuščajo druge posojilnice celjsko liberalno Zadrúžno zvezo, glavna opora njej in Narodni stranki, katera se naslanja na Zadrúžno zvezo kot svoj zavod.

Bricko občutimo mi, da bratja po mišljenju podpirajo naše najhujše nasprotnike. Kaj bi rekli koroški Slovenci, če bi štajerski Slovenci, pristaši S. K. Z., podpirali list „Korošec“? Jošt pa podpira — seveda na tihem — tudi koroške liberalce. Jošt je že ob času prihoda dr. Müllerja, v Celovec, v katerem je že takrat videl liberalnega voditelja, pridno agitiral pri posojilnicah za to, da naj ne podpirajo samo dr. Brejca, temveč tudi dr. Müllerja. Jošt agitira na Stajerskem in tudi na Koroškem, kjer se čuti varnega, n. pr. v Borovljah, Glinjah itd. za list „Korošec.“ Jošt je začel tudi na Koroškem pogubonosno, bratomorno gospodarsko politiko, da je ustanovil proti posojilnici v Podljablju, katera se ni hotela podvreči njegovi politični komandi, v pol ure oddaljenih Borovljah konkurenčno posojilnico.

Koroški rodoljubi naj uvažujejo ta dejstva in naj razmišljajo o tem, kaj jim je storiti. Nekaj bi jim svetovali, namreč, da z nami spodnještajerskimi Slovenci, pristaši S. K. Z. nastopijo skupno pot pri gospodarskem delu, ako se še čutijo preslabe za svojo lastno organizacijo. Koroške posojilnice so, ker razpolagajo z obilo odvišnim denarjem, mogoče gospodarski činitelj in tvorijo trden temelj vsej drugi gospodarski organizaciji. Koroške posojilnice plačujejo lepe tisočake letnih prispevkov celjski liberalni Zadrúžni zvezi, a imajo — bore malo od tega. Celjska Zveza ni nikdar razmišljala o tem, kako bi izvedla drugo gospodarsko organizacijo na Koroškem, ker razun par posojilnic ni ničesar storila za gospodarsko povzdigo koroških Slovencev.

Koroški Slovenci in spodnještajerski Slovenci, pristaši S. K. Z., zastopniki kmečkega ljudstva, imamo iste težnje, spaja nas ista ljubezen do slovenskega naroda, isto mišljenje, ista želja, gospodarsko dvigniti kmečko ljudstvo, zato moramo korakati skupno, rama ob rami. Če hočejo koroški Slovenci sebi in nam dobro, če nočejo še nadalje podpirati liberalcev, naj ustanovijo svojo lastno zadrúžno organizacijo, oziroma, če se za to čutijo preslabe, z nami vredi. Naša organizacija bo do konca leta štela okrog 100 zadrug in bo razpolagala s potrebnim številom uradništva. Pričakujemo, da stopijo koroški rodoljubi v najkrajšem času z nami v zvezo in se osnuje skupna gospodarska organizacija za Spodnje Stajersko in Koroško. Vsa nadaljna pojasnila daje dragevolje vodstvo S. K. Z. v Mariboru.

Somišljeniki! Somišljenice!
Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžgalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!

Politični ogled.

— Državni zbor nadaljuje razpravo o proračunu. Ta teden pridejo k besedi tudi nekateri udje Slovenskega kluba.

— Nova trozveza. Evropski listi poročajo, da se snuje nova trozveza med Anglijo, Francijo in Rusijo proti trozvezi Avstro-Ogrske, Nemčije in Italije. Francoski in ruski listi pa javljajo, da se nova trozveza pobriga za zvezo slovenskih držav na Balkanu: Srbske, Bulgarske in Črne Gore.

Mala politična naznanila.

Dne 5. junija: Nemška radikalca Kasper in Wolf sta naznanila, da izstopita iz odbora nemške devetorice. Izstopila sta radi tega, ker mislita, da se Nemci ne potegujejo dovolj za Wahrmanda. — V Budimpešti je bil predvčerajšnjim mednarodni shod proti dvoboju. — Na rusko-perzijski meji se nemiri vedno večji. Kurdi so v velikih množicah udri v Urmijo, tako da ljudstvo prestrašeno beži.

Dne 6. junija: Poslanec d' Elvert in Albrecht sta se pritožila pri Becku, češ, da se uvaja pri moravskih sodiščih češki uradni jezik. Beck je obljubil preiskavo. — Perzijski šah je pobegnil iz Teherana v predmestje Baaga, kjer ga stražijo ruski kozaki.

Dne 7. junija: Jutri bo poteklo sto let, ko je ustanovil cesar Franc deželno brambo. — V Indiji so streljali kitajski vojaki dne 3. t. m. na